

Forfatter: Udrag fra Pulcinellen

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 210.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann01-shoot-idm140296365625024/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

sin meget yndede Frækhed – en temmelig gemeen Forbryder – en borgerlig Tragoediehelt, som i femte Act falder i Skarpretterens Haand. Den eneste Forskjel er, at min ærede Bøddel er den ledte Satan selv, i egen høie Person, som nu ret strax vil give sig den Frihed at raabe: »hid til mig! *Signor Fauste!* lad mig annamme din pjaltede Sjæle!» – Her gjorde han en Pause, medens han saae sig speidende om, med et karrikeret Udtryk af Angest.

»Hvad Pokker!« – udbød en tydsk Kunstner til sin Sidemand – »har han læst vor store Goethes Faust? har han den Uforskommenhed at ville kritisere dens geniale Plan?»

»Det er hans eget Liv, han kritiserer fortvivlet, den arme Djævel!« – svarede den Tiltalte. – »Det er hans ramme bittere Alvor; kun Narrestemmen gjør det til Fjas – Tys!«

»Han er i sin fulde Ret, den Satan! – det maa jeg tilstaa!« – vedblev Pulcinellen igen med freidig Mine. – »Det er efter en frivillig Contract, underskrevet i bedste Form med mit Blod og med et Par vederhæftige Djævle til Vitterlighedsvidner. Dog hvad det er Ret eller Uret generer mig naturligvis ikke. Hvad der skeer er det Rette! siger jeg med en stor Philosoph. Kan jeg tage Lognens Papa ved Næsen, skal det være mig en Fornøielse. Han er med al sin Magt dog kun en ubyre Nullitet i grunden; men det er jeg selv og Alt, hvad Fanden kan tage, desværre jo ogsaa. Prøve Kræfter med ham vil jeg dog og sælge ham mit lumpne Liv saa dyrt som muligt!«

Han trak nu sin Kaarde, ridsede en Kreds omkring sig med dens Spids og stillede sig midt i Kredsen i en trodsende Forsvarsstilling. Han lod atter som han saae paa sit Uhr. »Jeg har endnu nogle Minuter tilbage« – vedblev han – »og jeg skal benytte dem til at skrifte ganske oprigtig for alle disse aandrige Velyndere, som jeg ikke vil uleilige med Bønner for min Sjæl, men som jeg i alt Fald haaber med gunstige Bifaldsklap og Bravoraab vil ledsage mig til Helvede. Jeg er, for min Person, faldkommen moden til denne Omflyttelse – eller rettere Nedflyttelse i Umversets store Skole og Opdragelsesanstalt. Af de syv Cardinaldyder er der ikke en eneste, jeg har været Mester i; men i mine Forsøg har jeg dog haft store Mynstere for Øie. I *Viisdom* tog jeg Kong Salomon til Mynster; derved kom jeg til den Viisdom, at Alting i Verden og folgelig Viisdommen selv var idel Tant og Forfængelighed. Med *den* Viisdom gav jeg mig Fanden ivold og blev ikke større Mester i *Maadeholdenhed*, end hin vise Konge blev det i sit

Harem. I *Retfærdighed* tog jeg Kong David til Forbillede, og det gik mig med en hel Deel decorerede Ægtemænd, som det gik hin Mand efter Herrens Hjerter med Hr. Urias. – Denne Prækhed ledsagede han med nogle Miner og Haandbevægelser, som vakte raal Latter blandt Almuen.

«*Tapperhedens*» – vedblev han – «er den eneste Cardinaldyd, som jeg bilder mig ind at have et lille Gran af; men den har man kaldet Trods og Forstokkethed. I den Dyd tog jeg Fanden selv til Mynster. Ingen er dog tappere, end Den, der tør trodse den Almætrige. – Istedetfor *Tro*, *Haab* og *Kjærlighed* har jeg naturligvis kun *Vantro*, *Förtvivlelse* og *Had*; men det er jo kun mine egne private fine Følelser, og de kommer Ingen ved, mener jeg, uden mig selv.

Med de syv saakaldte *Dødsynder* er Forholdet omvendt,» – vedblev han med en stolt og trodsig Mine – «dem staaer jeg ikke tilbage for nogen Erkebisp. Min *Stolthed* vil jeg ikke af med: er nogen Egenkab *superb*, maa det jo være *Superbia!* ved den holder jeg endnu mit Hoved opreist, trods syv Gange syv Millioner Dødsynder, om de var til og jeg var skyldig i dem alle – trods ligesaa mange Millioner Helveder, som det, jeg forlader med Eders Philisterverden, og det, jeg fri staaer paa Randen af med min geniale Overordentlighed. Hvad jeg mest har forslaaet Tiden med, er hvad min Skriftefader kalder *Luxuria*. Dertil regner han fordetmeste hvad de Franske meget net kalde *Libertinage*. Deri har jeg, som sagt, fulgt den vise Kong Salomons og den lystige Don Juans glørværdige Exempler. I *Fruadeseri*, hvad de Lærde kalde *Gula*, staaer jeg vistnok endeeft tilbage; men drikke vil jeg omkap med Satan selv og hans hele Kleresie, NB. naar jeg selv maa vælge Drikkevarerne. – Er jeg practisk en Stymper i *Gjerrighed*, paa Grund af min naturlige Flothed og temmelig unge Alder, saa respecterer jeg den dog, som den solideste og varigste af alle de saakaldte Lidenskaber, som dog ere det Eneste, der sætter Lid i vore Kjødklumper. Men hvad jeg har drevet det til et Slags Mesterskab i, uden al Anstrengelse, alene ved naturligt Genie, er de Dødsynder, man kalder *Vrede* og *Løgn*, men som i mit System kaldes *Hjerte* og *Hoved*. Kan *Patre eterno* selv vredes og det i al Evighed paa de arme Djævl og vantroe Slyngler – skulle vi da være Mætte og ikke blive rasende gale, naar nogen Slyngler sætter sig mod vor Villie? Nei, *Vreden* er just Stempleet paa vor Kraft og Majestæt, som Skabningens Herrer. – Hvad *Løgnen* angaaer, saa er den for mig den allerhøieste